

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-871/1897

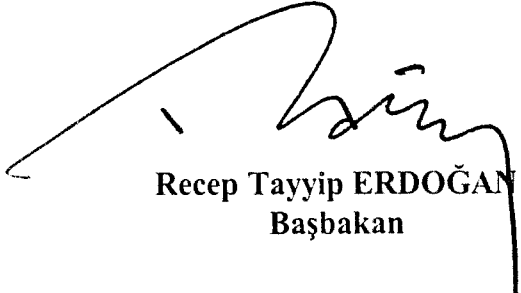
Ankara

26 / 4 / 2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İçişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 9/4/2004 tarihinde kararlaştırılan "Mahalli İdare Birlikleri Kanunu Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

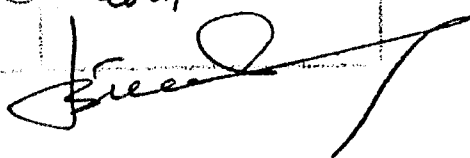
Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel Madde)

T.C.M.M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	Plan ve Bütçe
Eras Kom.	İçişleri
Tarih	14.5.2004 - 1/798
E. No	101-871-1897
E. No	101-871-1897

GENEL GEREKÇE

Yeni kamu yönetimi anlayışı, yönetimde etkinlik ve verimliliği temel almaktadır. Geleceğin belirsizliklerine karşı hazırlıklı olma, hızlı karar alma ve sorunlara süratle uygun çözümler bulma, değişime uyum sağlamanın temel gerekleridir. Kamu yönetiminde yeniden yapılanma, mahallî idarelerde de bir dönüşüm ve değişimi gerekli kılmaktadır. Mahallî idarelerin çalışma yöntemleri ve süreçleri ile amaçları da değişimin konusu olacaktır. Bu idarelerde aşırı bürokratik yapıların kaldırılması, etkin çalışan esnek ve daha küçük birimlerin oluşturulması, çalışma yöntem ve süreçlerinin sorgulanması gerekmektedir.

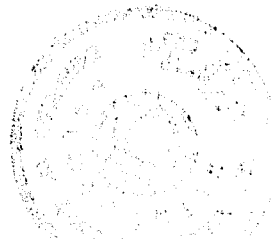
Esnek ve yatay örgütlenme yanında geleceği öngören stratejik yönetimin öne çıkması, kamunun girişimci ve rekabet edebilir olması gerektiğine vurgu yapılması ademi merkeziyetçilikle de uyumlu olan bir durumdur. Kamu hizmetlerinin sunumunda mahallî idarelere daha çok görev ve sorumluluk verilmesi, merkezî idare ile mahallî idareler arasındaki yetki ve kaynak dağılımının geleneksel yapısının değiştirilmesini de zorunlu kılmaktadır.

Demokrasinin yaygınlaşması, refah artışı, teknolojik gelişmeler ve demografik yapıdaki değişimler, ihtiyaç ve taleplerin artmasına ve çeşitlenmesine neden olmuştur. Bu durum mahallî idarelerin mahallî müşterek hizmetleri gereği gibi yerine getirebilmek açısından kendi aralarında işbirliği yapmalarını zorunlu kılmaktadır. Birlikler, üyelerine göre daha büyük nüfus grupları ve coğrafi alana hizmet götürmeleri nedeniyle, hizmetlerin etkili ve verimli bir şekilde sunulmasında önemli bir işleve sahiptir. İl özel idareleri, belediyeler ve köylerin, kanunlarla kendilerine verilen görevler kapsamında sunacakları hizmetlerden bir veya birkaçını ortaklaşa yerine getirebilmek için kendi aralarında işbirliği yapmalarına imkân veren yasal düzenlemeler ülkemizde uzun bir geçmişe sahip olmasına rağmen, uygulamada bunların hizmetleri kendi aralarında ortaklaşa görmelerini sağlayacak mekanizmalar yeterince gelişmemiştir.

Anayasanın 127. nci maddesinde mahallî idarelerin kendi aralarında birlik kurabilecekleri öngörülmüştür. Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartında da mahallî idarelerin aralarında işbirliği yapabilecekleri ve bu amaçla birlikler kurabilecekleri belirtilmektedir. Birlik kurma yoluyla kurumsal nitelik kazanan bu uygulama, aynı zamanda günümüzde ulusal sınırları aşarak mahallî idarelerin sınır ötesi işbirliğinde bulunmak için kullandıkları araçlardan biri haline de gelmiştir.

Ülkemizde mahallî idare birliklerinin sayısında son yıllarda hızlı bir artış olmuştur. Ancak, birlik uygulamasının çoğu zaman amacından uzaklaştığı ve yerel hizmetlerin sunumunda bir karışıklığa yol açtığı gözlemlenmektedir. Bu nedenle, Tasarıyla, mahallî idarelerin bütün görev ve yetkilerini kapsayacak şekilde genel amaçlı veya amacı açıkça belirlenmemiş birlik kurulamayacağı hükme bağlanmaktadır.

Ayrıca, su, atık su, katı atık ve benzeri alt yapı hizmetleriyle çevre ve ekolojik dengenin korunması konularında uygulanacak projelerin zorunlu kılması durumunda; Bakanlar Kurulunun, ilgili mahallî idarelerin bu konuda kurulmuş birliklere katılmasına karar verebilmesi öngörülerek suretiyle daha önce uygulamada yer almayan bir yöntem getirilmektedir.

Mahallî idarelerin menfaatlerinin korunması, gelişmelerine yardımcı olunması, personelinin eğitilmesi ve mahallî idarelere ilişkin olarak hazırlanacak kanunlarla ilgili görüş bildirilmesi amacıyla il özel idareleri, belediyeler ve köyler için ülke çapında sadece birer birlik kurulabilecektir.

Diğer taraftan, 2000 yılı Genel Nüfus Sayımı sonuçlarına göre yaklaşık olarak 23 milyon vatandaşımızın yaşadığı kırsal alanda kalkınmayı sağlamak, göç nedeniyle meydana gelen olumsuzlukları önlemek, köylere yönelik hizmetlerin artırılmasını ve iyileştirilmesini temin etmek amacıyla, ilçelerde bütün köylerin katılımı ile birlikler kurulabilmesi hükme bağlanmakta; köy birlikleri için diğer birliklerden farklı bir teşkilât yapısı ve bunlara il özel idarelerinin bütçe gelirlerinden ek kaynaklar tahsis edilmesi öngörülmektedir. Böylece, köylerde yaşayanların hizmetlerine yönelik olarak daha fazla kaynak ayrılması amaçlanmaktadır.

Tasarı kanunlaştığında mahallî idareler arasındaki işbirliği artacak, ortak hizmet sunmaları daha kolay hale gelecek, mahallî müşterek hizmetlerin daha verimli, etkili ve kaliteli bir şekilde sunulması mümkün olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde Kanunun amacını, mahallî idare birliklerinin hukukî statüsünün, kuruluşunun, organlarının, yönetiminin, görevlerinin, yetkilerinin, sorumluluklarının ve çalışma usul ve esaslarının açıklanması şeklinde belirtmektedir.

Madde 2- Kanun, mahallî idare birliklerini kapsamaktadır.

Madde 3- Kanunun daha iyi anlaşılmasını sağlamak amacıyla metinde geçen bazı kavramlar açıklanmaktadır.

Madde 4- Birliğin, birlik tüzüğünün kesinleşmesinden sonra Anayasanın 127 nci maddesi hükmüne istinaden Bakanlar Kurulunun izni ile kurulacağı, mahallî idarelerin birliklere üyeliği veya üyelikten ayrılmasının ise ilgili mahallî idare meclisinin kararı ile olacağı hükmüne bağlanmaktadır. Mahallî idarelerin kurulmuş bir birliğe katılması için ayrıca Bakanlar Kurulunun izninin aranmayacağı belirtilmektedir.

Ancak, su, atık su, katı atık ve benzeri alt yapı hizmetleri ile çevre ve ekolojik dengenin korunması konularında uygulanacak projenin zorunlu kılması durumunda, ilgili mahallî idarelerin üyeliği, Bakanlar Kurulu kararıyla zorunlu hale getirilmektedir. Maddede geçen "ilgili mahallî idareler" ibaresi, proje kapsamına giren veya projeden etkilenen mahallî idareleri ifade etmektedir. Bu şekilde kurulan birlik üyeliğinden ayrılma da yine Bakanlar Kurulu kararına bağlanarak projenin hayata geçirilmesi aşamasında bazı üyelerin birlikten ayrılmasının önlenmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca, Anayasada mahallî idare birliklerinin "belirli" kamu hizmetlerinin görülmesi amacıyla kurulacağı belirtildiğinden, birlik amaçlarının tüzükte somut olarak belirlenmesi öngörülerek kanunlarla mahallî idarelere verilmiş bütün görev ve hizmetleri yerine getirmek amacıyla veya belirli bir kamu hizmetinin yerine getirilmesini öngörmeyen birlik kurulamayacağı hüküm altına alınmaktadır.

Madde 5- Birlik tüzüğünün, mahallî idare meclislerinde meclis üye tam sayısının üçte iki çoğunluğuyla kabul edildikten sonra, birlik aynı il sınırları içindeki mahallî idarelerden oluşuyor ise valinin, birden fazla ildeki mahallî idarelerden oluşuyorsa İçişleri Bakanının onayı ile kesinleşmesi öngörülmektedir. Ayrıca, birlik tüzüğünde bulunması gereken hususlar da ayrıntılı olarak sayılmaktadır.

Madde 6- Mahallî idare birliklerinin, birlik tüzüğünde birliğe devredilmesi öngörülen mahallî müşterek nitelikli hizmetlerin yürütülmesi konusunda, üye mahallî idarelerin sahip olduğu yetkileri haiz olduğu belirtilmektedir.

Madde 7- Birlik organlarının, mahallî idarelerin organlarına paralel olarak birlik meclisi, birlik encümeni ve birlik başkanından oluşması öngörülmektedir.

Madde 8- Birlik meclislerinin nasıl oluşacağı düzenlenmekte, birliğe üye mahallî idarelerin üst yöneticileri olan vali, belediye başkanı ve köy muhtarının birlik meclisine doğal üye olarak katılması ve oy kullanması öngörülmekte; vali ve büyükşehir belediye başkanı yerine meclis toplantılarına, bunların yetki vereceği bir meclis üyesinin katılmasına imkân sağlanmaktadır. Birlik meclisi üyeliklerinde boşalma olması halinde, ilgili mahallî idarenin

yedek üyelerinin göreve çağırılması, o mahallî idarenin yedek üyelerin hepsinin çağırılmasından sonra ilgili mahallî idarece üye seçimi yapılması öngörülmektedir.

Bunlara ilâve olarak üye mahallî idarelerdeki görevleri sona erenlerin birlik meclis üyeliğinin sona ereceği; ayrıca, meclisin feshi veya meclis üyeliğinin düşmesini gerektiren bir sebeple birlik meclisi üyeliği sona erenlerin, takip eden dönemde birlik meclisi üyeliğine tekrar seçilemeyeceği hükmü getirilmektedir.

Diğer taraftan, birlik başkanının aynı zamanda birlik meclisinin de başkanı olduğu ve birlik tüzüğüyle, mahallî idarelerin birlik meclisinde nüfus veya katılım payı oranına göre temsil edilmesine dair esas getirileceği belirtilmektedir.

Madde 9- Birlik meclisinin görev ve yetkileri ayrıntılı şekilde sayılmaktadır.

Madde 10- Birlik meclisinin, Bakanlar Kurulunun izninden itibaren en geç iki ay içinde birlik merkezini bulunduğu mahallin mülkî idare amiri tarafından birlik merkezinde toplantıya davet edilmesi, meclisin en yaşlı üyenin başkanlığında toplanarak meclis başkanı, meclis başkan vekilleri ile kâtip üyelerin seçilmesi ve meclis başkanlık divanı seçiminin üç gün içinde tamamlanması öngörülmek suretiyle meclisin kısa süre içinde çalışmaya başlaması amaçlanmaktadır.

Ayrıca, birlik meclisi başkanlığı ve başkan vekilliği ile ilgili düzenlemeler yapılmaktadır.

Madde 11- Birlik meclislerinin yılda ikiden az olmamak üzere toplanacağı ve toplantı zamanlarının tüzükte düzenleneceği; birlik meclisi toplantılarının belediye ve il genel meclislerinin toplantıları gibi sık ve düzenli şekilde yapılmayacağı dikkate alınarak önemli ve acil durumlarda, birlik başkanının birlik meclisini olağanüstü toplantıya çağırabileceği; olağanüstü toplantılarda, çağrıyı gerektiren konuların dışında bir iş görüşülemeyeceği hükme bağlanmaktadır.

Ayrıca, birlik meclisinin toplantıları, kararları, çalışma esas ve usulleri, bilgi edinme ve denetim yolları, feshi, üyelerin üyeliklerinin sona ermesi ile yükümlülükleri hakkında bu Kanunda hüküm bulunmayan durumlarda belediye meclislerine ilişkin hükümlere atıf yapılmaktadır.

Madde 12- Birlik encümeni yeniden düzenlenmektedir. Yeni düzenlemeyle encümenin seçilmiş üyelerden oluşması öngörülmektedir. Madde ile birlik başkanının encümenin de başkanı olduğu ve birlik meclisinin feshi durumunda, yeni meclis oluşuncaya kadar birlik meclisi ve encümeni görevinin nasıl yürütüleceği açıklanmaktadır.

Madde 13- Encümenin görev ve yetkileri belirlenerek yürütme organı olma niteliği daha netleştirilmekte ve belediyelere ilişkin hükümlerle tutarlılık içinde yeniden düzenlenmektedir.

Madde 14- Birlik idaresinin başı olarak başkanın hukukî statüsü tanımlanmakta ve birlik başkanının görev ve yetkileri düzenlenmektedir. Ayrıca, birlik başkanlığının sona ermesinde belediye başkanlığının göreve devamsızlık dışındaki sebeplerle sona ermesine ilişkin hükümlerin uygulanması öngörülmektedir.

Madde 15- Birlik tüzüğünde üye mahallî idareler tarafından birliğe devredilmesi öngörülen hizmetlerin ihtiyaçlara uygun şekilde yürütülmesine yetecek gelir kaynaklarının sağlanması öngörülmektedir. Ayrıca, Tasarı ile özel olarak düzenlenen köy birlikleri için diğer birliklerden farklı olarak ilâve gelir kaynakları öngörülerek köylerin kalkındırılmasına daha fazla kaynak tahsis edilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 16- Birliğin giderleri ayrıntılı olarak sayılmaktadır.

Madde 17- İlçelerde; köylere ait hizmetlerin yürütülmesine yardımcı olmak, gerektiğinde bu hizmetleri bizzat yapmak ve kırsal kalkınmayı katılımcı bir anlayışla sağlamak üzere, tüm köylerin iştiraki ile ilçenin adını taşıyan köy birlikleri kurulması öngörülerek bu konuda genel izin vermeye Bakanlar Kurulu yetkili kılınmaktadır. Böylece, köylerin sorunlarını demokratik, katılımcı ve işbirliğine dayalı bir yapı içerisinde hızlı bir şekilde çözümlenmesi amaçlanmaktadır.

Kamu kurum ve kuruluşlarının köylere yönelik hizmetlerde birlikler ile işbirliği, koordinasyon ve yardımlaşma içinde çalışmaları öngörülerek hizmet yürütümünde etkinlik ve verimliliğin artırılması amaçlanmaktadır. Ayrıca, bu kuruluşların personelinin birlik hizmetlerinde vali ve kaymakamlarca görevlendirilmesine imkân sağlanarak, birliklerin personel istihdamında tasarruf öngörülmektedir.

Madde ile ayrıca, köy birliklerine il özel idaresi bütçe gelirlerinden pay ayrılması öngörülmektedir.

Madde 18- Birliğin sorumlu olduğu hizmetleri yerine getirebilmesi için üye mahallî idarelerin, birliğe karşı mali yükümlülüklerini yerine getirmeleri gerekmektedir. Ancak, uygulamada mali yükümlülüklerin yerine getirilmesinde gerekli özen gösterilmemekte ve bu durum hizmetlerde aksamalara sebep olmaktadır. Bu sebeple, üye mahallî idarelerin birliğe olan borçlarının ödenmemesi durumunda, borç tutarının İller Bankası tarafından ilgili mahallî idareye genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamı üzerinden ayrılan paydan kesilerek ödenmesi öngörülmektedir.

Madde 19- Mahallî idarelerin menfaatlerinin korunması, gelişmelerine yardımcı olunması, personelinin eğitilmesi, mahallî idarelerle ilgili kanun hazırlıklarında görüş bildirilmesi amacıyla, ülke düzeyinde il özel idarelerini, belediyeleri ve köyleri temsil etmek üzere sadece birer birlik kurulması öngörülmektedir.

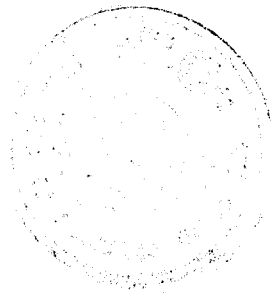
Madde 20- İl özel idareleri ve belediyelerden farklı olarak mahallî idare birliklerinin şirket kuramayacakları veya kurulmuş olan ticarî ortaklıklara katılamayacakları hükme bağlanmaktadır.

Madde 21- Bu Kanunda hüküm bulunmayan durumlarda birlik tüzüğü ile birliğe devredilen hizmetlerle sınırlı olmak üzere, Belediyeler Kanunu hükümlerinin uygulanacağı konular belirlenmektedir. Ayrıca, birlik meclisi ve encümeni üyelerine ödenecek huzur hakları düzenlenmektedir.

Geçici Madde 1- Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce kurulmuş olan mahallî idare birliklerinin durumlarını en geç altı ay içinde bu Kanun hükümlerine uygun hale getirmesi öngörülmekte ve bu suretle bütün birliklerin aynı standartlara uygun olarak faaliyette bulunmaları amaçlanmaktadır.

Madde 22- Yürürlük maddesidir.

Madde 23- Yürütme maddesidir.

MAHALLİ İDARE BİRLİKLERİ KANUNU TASARISI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Kanunun amacı; mahallî idare birliklerinin hukukî statüsünü, kuruluşunu, organlarını, yönetimini, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Kanun mahallî idare birliklerini kapsar.

Tanımlar

Madde 3- Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Mahallî idare: İl özel idaresi, belediye ve köyü,

b) Mahallî idare birliği: Birden fazla mahallî idarenin, yürütmekle görevli oldukları hizmetlerden bazılarını birlikte görmek üzere kendi aralarında kurdukları kamu tüzel kişisini,

c) Birlik: Mahallî idare birliğini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Birliğin Kuruluşu, Tüzüğü, Görev ve Yetkileri

Kuruluş

Madde 4- Birlik, birlik tüzüğüne kesinleşmesinden sonra Bakanlar Kurulunun izni ile kurulur ve tüzel kişilik kazanır.

Kurulmuş bir birliğe üyelik, üye olmak isteyen mahallî idare meclisinin kararı ve buna dayalı başvuru üzerine, birlik meclisinin kabulü ile olur. Bu durumda Bakanlar Kurulunun izni aranmaz. Ayrılmada ilgili mahallî idare meclisinin kararı yeterlidir.

Su, atık su, katı atık ve benzeri alt yapı hizmetleri ile çevre ve ekolojik dengenin korunmasına ilişkin projelerin zorunlu kılması durumunda; Bakanlar Kurulu, ilgili mahallî idarelerin, bu amaçla kurulmuş birliğe katılmasına karar verebilir. Bu fıkrafta belirtilen birliklerden ayrılma da Bakanlar Kurulunun iznine bağlıdır.

Mahallî idarelerin bütün görevlerini kapsayacak şekilde genel amaçlı veya amacı açıkça belirlenmemiş birlik kurulamaz.

Birlik tüzüğü

Madde 5- Birlik tüzüğü, birliği kuracak mahallî idarelerin meclislerinde üye tam sayısının üçte iki çoğunluğuyla kabul edildikten sonra valinin; birlik birden fazla ildeki mahallî idarelerin katılımı ile kuruluyorsa İçişleri Bakanının onayı ile kesinleşir.

Birlik tüzüğünde aşağıdaki hususların bulunması zorunludur:

- a) Birliğin adı ve amacı,
- b) Birlik üyesi mahallî idarelerin adları,
- c) Birliğin merkezi,
- d) Birliğin görev süresi, sona ermesi ve tasfiyesi.
- e) Birliğe devredilen görev ve hizmetler,
- f) Birlik meclisinin toplantı dönemleri,
- g) Birlik üyesi mahallî idarelerin her birinin birlik meclisinde kaç üye ile temsil edileceği ve seçilen üyelerin görev süreleri,
- h) Birlik üyelerinin, birliğin kuruluş ve faaliyet giderlerine katılma payları ve bu payların tespit yöntemi,
- i) Birliğin gelirleri, giderleri, bütçe ve çalışma programlarına ilişkin hususlar,
- j) Birlik üyesi mahallî idarelerin ve bu idarelerin hizmet alanında yaşayanların birlik hizmetlerinden yararlanma usulleri,
- k) Tüzük değişikliğinin nasıl yapılacağı.

Birliğin yetkileri

Madde 6- Mahallî idare birlikleri, tüzükte birliğe devredilmesi öngörülen mahallî müşterek nitelikli hizmetlere ilişkin olarak üye mahallî idarelerin yetkilerine sahiptir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Birliğin Organları

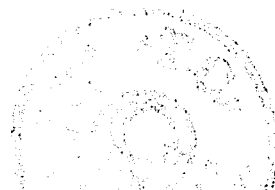
Birliğin organları

Madde 7- Birliğin organları; birlik meclisi, birlik encümeni ve birlik başkanıdır.

Birlik meclisi

Madde 8- Birlik meclisi, birliğin karar organıdır ve birlik üyesi mahallî idarelerin meclislerinin kendi üyeleri arasından, birlik tüzüğünde belirlenen sayıda ve gizli oyla seçecekleri üyelere oluşur. Asıl üye sayısının yarısı kadar yedek üye seçilir.

Birliğin üyesi olan il özel idaresi için vali, belediye için belediye başkanı ve köy için muhtar birlik meclisinin doğal üyesidir. Birlik meclisinde bunların dışında doğal üye bulunmaz. Meclis üye tam sayısına doğal üyeler de dâhildir. Vali ve büyükşehir belediye başkanı birlik meclisinde kendisini temsil etmek üzere meclis üyelerinden birine yetki verebilir.

Üye mahallî idarelerden herhangi birinin birlik meclisindeki asıl üyeliklerinde boşalma olursa, birlik başkanı o mahallî idarenin yedek üyelerini göreve çağırır. Çağrılacak yedek üye kalmadığı takdirde üye mahallî idarelerin meclisleri, ilk toplantılarında yeniden yedek üye seçimi yapar. Birlik meclisinin feshedilmesi durumunda yeniden asıl ve yedek üye seçimi yapılır. Bu üyeler kalan süreyi tamamlar.

İl özel idaresi, belediye ve köy idarelerindeki görevleri sona erenlerin birlik meclisi üyeliği de sona erer.

Birlik meclisi üyeliği fesih veya üyeliğin düşmesini gerektiren bir sebeple sona erenler, bir sonraki dönemde birlik meclisi üyeliğine seçilemezler.

Birlik tüzüğünde, üye mahallî idarelerin birlik meclisinde nüfus veya katılım payı oranına göre temsil edilmesine dair esas getirilir.

Birlik başkanı aynı zamanda birlik meclisinin de başkanıdır.

Meclisin görev ve yetkileri

Madde 9- Birlik meclisinin görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Yatırım planı ve çalışma programını görüşmek ve kabul etmek,
- b) Bütçe ve kesin hesabı kabul etmek, bütçede kurumsal kodlama yapılan birimler ile fonksiyonel sınıflandırmanın birinci düzeyleri arasında aktarma yapmak,
- c) Borçlanmaya karar vermek,
- d) Taşınmaz mal alınma, satımına ve takasına karar vermek,
- e) Birlik tarafından yürütülecek hizmetler için uygulanacak ücret tarifesini belirlemek,
- f) Şartlı bağışları kabul etmek,
- g) Dava konusu olan ve miktarı iki milyardan on milyar Türk Lirasına kadar birlik alacaklarının sulhen halline karar vermek,
- h) Birlik yatırımlarının yap-işlet veya yap-işlet-devret modeli ile yapılmasına karar vermek,
- i) Encümen üyelerini seçmek,
- j) Birlik tarafından çıkarılacak yönetmelikleri kabul etmek,
- k) Birlik başkanıyla encümen arasındaki anlaşmazlıkları karara bağlamak.

Meclis başkanlık divanı

Madde 10- Birlik meclisi, birliğin kuruluşundan itibaren otuz gün içinde birlik merkezinin bulunduğu mahallin mülkî idare amiri tarafından birlik merkezinde toplantıya davet edilir. Meclis en yaşlı üyenin başkanlığında toplanarak ilk iki yıl için görev yapmak

üzere, üyeleri arasından ve gizli oyla birlik başkanını, meclis birinci ve ikinci başkan vekili ile kâtip üyeleri seçer. İlk iki yıldan sonra seçilecek başkanlık divanı üyeleri yapılacak ilk mahalli idareler seçimine kadar görev yapar.

Meclis başkanlık divanı seçimi üç gün içinde tamamlanır.

Birlik meclisine birlik başkanı, bulunmaması durumunda meclis birinci başkan vekili, onun da bulunmaması durumunda ikinci başkan vekili başkanlık eder. Ancak yıllık faaliyet raporunun görüşüldüğü meclis toplantısı meclis başkan vekilinin başkanlığında yapılır.

Başkanlık divanında boşalma olması durumunda kalan süreyi tamamlamak üzere yeni üye seçilir.

Meclis başkanı, meclis çalışmalarında düzeni sağlamakla yükümlüdür.

Meclis toplantısı

Madde 11- Meclis toplantıları, üye mahallî idarelerin kanunlarında belirtilen toplantı dönemleri dikkate alınarak yılda ikiden az olmamak üzere birlik tüzüğünde gösterilen zamanlarda yapılır. Yılın ilk toplantısı dönem başı toplantısıdır.

Birlik başkanı, üye mahallî idare meclislerinden birinin talebi, birlik meclisi üyelerinin üçte birinin gerekçeli teklifi veya acil durumlarda kendisinin lüzum görmesi üzerine birlik meclisini olağanüstü toplantıya çağırır. Olağanüstü toplantı çağırısı ve gündem en az üç gün önceden meclis üyelerine yazılı olarak duyurulur ve ayrıca ilân edilir.

Olağanüstü toplantılarda, çağırıcıyı gerektiren konuların dışında bir iş görüşülemez.

Birlik meclisinin toplantıları, kararları, çalışma esas ve usulleri, bilgi edinme ve denetim yolları, feshi, meclis üyeliğinin sona ermesi ile üyelerin yükümlülükleri hakkında bu Kanunda hüküm bulunmayan durumlarda, Belediyeler Kanununun belediye meclislerine ilişkin hükümleri uygulanır.

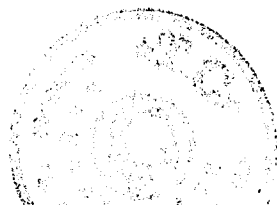
Birlik encümeni

Madde 12- Birlik encümeni, birlik başkanı ile birlik meclisinin dönem başı toplantısında kendi üyeleri arasından bir yıllığına görev yapmak üzere, gizli oyla seçeceği dört üyeden oluşur ve on beş günde bir toplanır. Birlik başkanı, encümenin de başkanıdır.

Herhangi bir sebeple yıl içinde seçilen encümen, dönem başına kadar görev yapar. Birlik meclisi üyeliği sona erenlerin birlik encümeni üyeliği de sona erer.

Üye sayısı dört veya daha fazla olan mahallî idare birliklerinde, encümen üyelerinin ayrı ayrı mahallî idarelerin meclis üyeleri arasından seçilmesi zorunludur.

Birlik meclisinin feshi durumunda, yeni meclis oluşuncaya kadar birlik meclisi ve encümeni görevi, birlik merkezinin bulunduğu yer mülkî idare amirince kamu görevlileri arasından biri başkan olmak üzere görevlendirilecek beş kişi tarafından yürütülür.

Encümenin görev ve yetkileri

Madde 13- Birlik encümeninin görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Yatırım planı ve çalışma programı ile bütçe ve kesin hesabı inceleyip birlik meclisine görüş bildirmek,
- b) Kamulaştırma işlemlerinin gerektirdiği kamu yararı kararını almak,
- c) Öngörülmeyen giderler ödeneğinin harcama yerlerini belirlemek,
- d) Bütçede fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyleri arasında aktarma yapmak,
- e) Kanunlarda öngörülen cezaları vermek,
- f) İki milyar Türk Lirasına kadar olan davaların sulhen halline karar vermek,
- g) Taşınmaz mal satımına ve takasına ilişkin meclis kararlarını uygulamak.

Birlik encümeninin toplantıları, kararları ile çalışma esas ve usulleri hakkında bu Kanunda hüküm bulunmayan durumlarda, Belediyeler Kanununun belediye encümenine ilişkin hükümleri uygulanır.

Birlik başkanı

Madde 14- Birlik başkanı, birlik idaresinin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisidir. Birlik başkanının görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Birliği yönetmek ve birliğin hak ve menfaatlerini korumak,
- b) Yatırım planı ve çalışma programı ile bütçeyi ve kesin hesabı hazırlamak, uygulamak, izlemek, değerlendirmek ve bunlarla ilgili olarak hazırlayacağı yıllık faaliyet raporunu meclise sunmak,
- c) Birliği temsil etmek veya vekil tayin etmek,
- d) Birlik meclisine ve birlik encümenine başkanlık etmek,
- e) Birliğin taşınır ve taşınmaz mallarını idare etmek,
- f) Birliğin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek,
- g) Yetkili organların kararını almak şartıyla sözleşme yapmak,
- h) Birlik meclisi ve encümeni kararlarını uygulamak,
- ı) Meclis ve encümenin yetkisi dışında kalan diğer ödenek aktarmalarını yapmak,
- j) Birlik personelini atamak,
- k) Birliği denetlemek.

l) Şartsız bağışları kabul etmek,

m) Kanunlarla birliğe verilen ve birlik meclisi veya birlik encümeni kararını gerektirmeyen görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak.

Birlik bütçesinin harcama yetkilisi birlik başkanıdır. Birlik başkanı bu yetkisini birlik müdürüne devredebilir.

Birlik başkanlığının sona ermesi ile ilgili olarak Belediyeler Kanununun belediye başkanlığının göreve devamsızlık dışındaki sebeplerle sona ermesine ilişkin hükümleri uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Mali Hükümler

Birliğin gelirleri

Madde 15- Birliğin gelirleri şunlardır:

- a) Birlik üyelerinin, birliğin kuruluş ve faaliyet giderlerine katılma payları,
- b) Birlik meclisi tarafından belirlenecek tarifelere göre tahsil edilecek hizmet karşılığı ücretler,
- c) Diğer kamu kurum ve kuruluşlarından aktarılacak ödenekler,
- d) Taşınır ve taşınmaz malların kira, satış ve başka suretle değerlendirilmesinden elde edilecek gelirler,
- e) Kira ve faiz gelirleri,
- f) Bağışlar,
- g) Köy birlikleri için il özel idaresi bütçesinden ayrılacak pay,
- h) Diğer gelirler.

Birliğin giderleri

Madde 16- Birliğin giderleri şunlardır:

- a) Birlik hizmetlerinin yürütülmesi için yapılacak giderler,
- b) Birliğin personeline ve seçilmiş organlarının üyelerine ödenen maaş, ücret, ödenek, huzur hakkı, yolluk, hizmete ilişkin eğitim harcamaları ile diğer giderler,
- c) Hizmet karşılığı alınacak ücretler ve diğer gelirlerin takip ve tahsili için yapılacak giderler,
- d) Birliğin hizmet binaları ve tesislerinin temini, bakımı ve onarımı için yapılan giderler,

- e) Faiz, borçlanmaya ilişkin diğer ücretler ile sigorta giderleri,
- f) Dava takip ve icra giderleri,
- g) Avukatlık, danışmanlık ve denetim ücretleri,
- h) Kamu ve özel sektör kuruluşlarıyla yapılan ortak hizmetler ve diğer proje giderleri.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Köy birlikleri

Madde 17- İlçelerde; köylere ait hizmetlerin yürütülmesine yardımcı olmak, tarım ürünlerinin üretimi ve pazarlanması hariç, gerektiğinde bu hizmetleri bizzat yapmak ve kırsal kalkınmayı sağlamak üzere, tüm köylerin iştiraki ile o ilçenin adını taşıyan köy birlikleri kurulabilir. Bakanlar Kurulu, bu konuda genel izin vermeye yetkilidir.

Köy birliğinin meclisi, kaymakam, birliğe üye köylerin muhtarları ve o ilçeden seçilen il genel meclisi üyelerinden oluşur. Köy birliğinin encümeni birlik başkanının başkanlığında meclisin kendi üyeleri arasından gizli oyla seçeceği dört üyeden oluşur. Köy birliklerinin meclis ve encümeninin başkan ve üyelerine huzur hakkı ödenmez.

İl özel idareleri ile diğer kamu kurum ve kuruluşları, köye yönelik hizmetlerine ilişkin yapım, bakım ve onarım işlerini aralarında yapacakları anlaşmaya göre köy birlikleri aracılığıyla gerçekleştirebilir. Bu takdirde, gerekli kaynak bu birliklere aktarılır ve söz konusu iş, birliğin tâbi olduğu esas ve usullere göre sonuçlandırılır.

Köy birlikleri, ihtiyacı göre hizmet akdiyle personel istihdam edebilir. Ancak, köy birliklerinin yıllık toplam personel giderleri, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin Vergi Usul Kanununda belirlenen yeniden değerlendirme katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarın yüzde 10'unu aşamaz. Vali ve kaymakamlar birlik muhasebe ve idarî işlerini yürütmek üzere diğer kurum ve kuruluşlardan personel görevlendirebilir. Bu şekilde görevlendirilenlere birlik bütçesinden, her türlü ödemeler dâhil kurumundan almakta olduğu brüt maaşının üçte birini aşmamak üzere ödenek verilir.

İl özel idaresi bütçe gelirlerinin yüzde 10'una kadar olan kısmı, köy birliklerinin sunacağı yatırım planı, yıllık çalışma programı ve uygulama projelerine göre köy birliklerine aktarılır. Bu oran, İstanbul İli için binde 5 olarak uygulanır.

Köy birliklerinin bütçesine ilişkin esas ve usuller ile muhasebe ve raporlama standartları, harcama esas ve usulleri, çerçeve hesap planı ile düzenlenecek raporların şekil, süre ve türleri Maliye Bakanlığının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Birlik üyelerinin yükümlülükleri

Madde 18- Birliğe karşı malî yükümlülüklerini yerine getirmeyen üye mahallî idarelerin ödemeleri gerekli miktar, birliğin başvurusu üzerine bu idarelere genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamı üzerinden ayrılan paydan, İller Bankası tarafından kesilerek alacaklı birliğe ödenir.

lke düzeyinde birlik kurulması

Madde 19- Mahallî idarelerin menfaatlerinin korunması, gelişmelerine yardımcı olunması, personelinin eğitilmesi ve mahallî idarelerle ilgili kanun hazırlıklarında görüş bildirilmesi amacıyla il özel idarelerini, belediyeleri ve köyleri temsil etmek üzere ülke düzeyinde sadece birer birlik kurulabilir.

şirket kurma yasağı

Madde 20- Mahallî idare birlikleri şirket kuramaz veya kurulmuş ticarî ortaklıklara katılamaz.

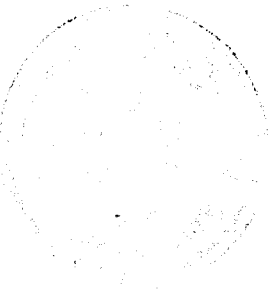
Ortak hükümler

Madde 21- alışma programı, yetki devri, birlik ile birlik başkanının ihtilaflı olması, birlik organlarının veya bunların üyelerinin görevden uzaklaştırılması, teşkilât, personel istihdamı, denetim, yıllık faaliyet raporu, bütçe ve diğer malî konular, tahvil ihracı hariç borçlanma, bütçe içi işletme tesisi, borç ve alacakların mahsubu, yurt dış ilişkileri, diğer kuruluşlarla ilişkiler, yazışma ve yeniden değerleme oranının birliklerde uygulanması konularında, bu Kanunda hüküm bulunmayan durumlarda birlik tüzüğü ile birliğe devredilen hizmetlerle sınırlı olmak üzere, Belediyeler Kanunu hükümleri uygulanır.

Birlik meclisi ve encümeni üyelerine, katıldıkları meclis ve encümen toplantılarının her günü için, Devlet memurlarının maaşlarının hesabında uygulanan maaş katsayısının 1.500 gösterge rakamı ile çarpımın sonucu bulunacak miktarı geçmemek üzere, birlik meclisince tespit edilecek miktarda huzur hakkı ödenebilir. Ancak, meclis ve encümen başkan ve yeleri için huzur hakkı ödenecek toplantı günü sayısı, bir yıl içinde yirmi dördü geçemez.

Geçici Madde 1- Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce kurulmuş olan mahallî idare birlikleri, durumlarını en geç altı ay içinde bu Kanun hükümlerine uygun hle getirirler.

Birinci fıkrada belirtilen süre içinde durumlarını bu Kanuna uygun hle getirmeyen birlikler, İçişleri Bakanlığı tarafından iki ay ek süre verilerek uyarılır. Bu süre içinde de gerekli değişiklikleri yapmayan birlikler kendiliğinden dağılmış sayılır ve tzklerindeki hükümlere göre tasfiye edilir.

T/653

Yürürlük

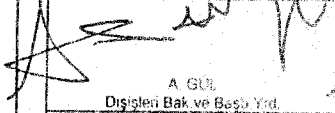
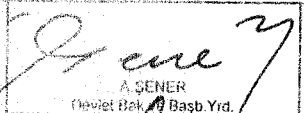
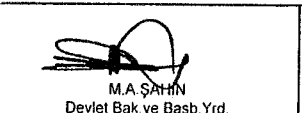
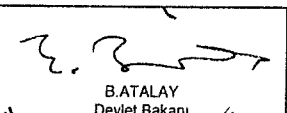
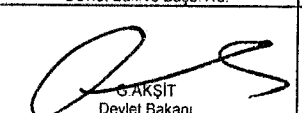
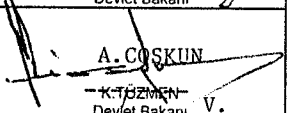
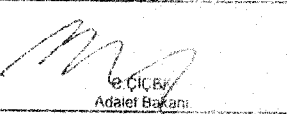
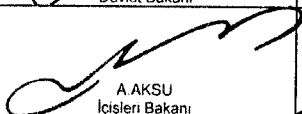
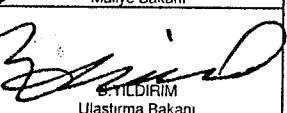
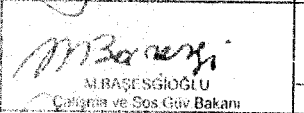
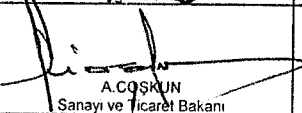
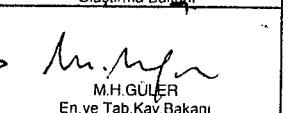
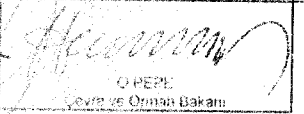
Madde 22- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 23- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYIP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 A. GÜL Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.	 A. ŞENER Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M.A. ŞAHİN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 B. ATALAY Devlet Bakanı
 A. BABACAN Devlet Bakanı	 M. AYDIN Devlet Bakanı	 S. AKŞİT Devlet Bakanı	 A. COŞKUN Devlet Bakanı
 E. ÇİĞDEM Adalet Bakanı	 M.V. GONUL Mülk. Savunma Bakanı	 A. AKSU İçişleri Bakanı	 K. UNAKITAN Maliye Bakanı
 H. ÇELİK Millî Eğitim Bakanı	 Z. ARGEZEN Bayındırık ve İskan Bakanı	 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 S. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
 S. GÜÇLÜ Tarım ve Köylere Bakanı	 M. BAŞESGİ Çalışma ve Sos. Güven. Bakanı	 A. COŞKUN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 M.H. GÜLER En. ve Tab. Kay. Bakanı
 E. MUMCU Kültür ve Turizm Bakanı	 O. PEPE Yerl. ve Orman Bakanı		

Dosya No.

101-871

506